

Helsedirektoratet
Postboks 7000 St. Olavs plass
0130 OSLO

Deres ref

Vår ref
201004384-/SIVS

Dato
29.05.2012

Tillegg til tildelingsbrev for 2012 – en gjennomgang av regionale og nasjonale kompetansesentre utenfor de regionale helseforetakene

I Meld. St. 16 *Nasjonal helse- og omsorgsplan (2011-2015)* står det følgende:
Departementet vil utrede hvordan man kan styrke arbeidet med nasjonale kompetansetjenester i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Det finnes en rekke nasjonale og regionale kompetansesentre som retter seg mot kommunesektoren. De fleste av disse sentrene er tilknyttet universitets- og høyskolene. Sentrene er opprettet for å styrke kunnskapssvake områder. De arbeider blant annet innen allmennmedisin, omsorgstjenester, psykisk helse og rusfeltet.

Oppdrag er gitt til Helsedirektoratet i tildelingsbrev hvor der er bedt om å foreta en gjennomgang av kompetansesentre med en annen forankring enn de regionale helseforetakene.

En sentral utfordring i samhandlingsreformen er kommunenes økende behov for kompetanse. Helse- og omsorgstjenesteloven legger vekt på at kommunen har et ansvar for å sikre tilstrekkelig fagkompetanse i tjenestene. De regionale og nasjonale kompetansesentrene utenfor spesialisthelsetjenesten har vært og vil være en sentral del av nasjonale myndigheters satsning på å styrke kompetansen i kommunesektoren. I 2011 ble det etablert et nytt styringssystem for alle nasjonale tjenester (nasjonale behandlingstjenester og nasjonale kompetansetjenester) i spesialisthelsetjenesten og systemet vil være sentralt også for gjennomgangen av kompetansesentre utenfor spesialisthelsetjenesten. Samtidig er det viktig at de ulike behov og utfordringer som kommunene står overfor blir tatt hensyn til i dette oppdraget.

Oppdragsbeskrivelse

Helse- og omsorgsdepartementet ber Helsedirektoratet om å komme med vurderinger og anbefalinger som kan styrke arbeidet med regionale og nasjonale kompetansesentre utenfor spesialisthelsetjenesten. Gjennomgangen bør vurdere hvorvidt det er hensiktsmessig å bygge på det etablerte styringssystem for kompetansetjenester i spesialisthelsetjenesten.

Kompetansesentrene utenfor spesialisthelsetjenesten er blitt etablert på kunnskapssvake områder og deres formål har vært og er å sikre at kompetanse utvikles og spres i hele helse- og omsorgssektoren. En rekke av disse sentrene retter seg også inn mot spesialisthelsetjenesten. Noen sentre driver også forskning, men det er ikke primærformålet, og det er viktig å drøfte i hvilken grad forskning bør være en del av kompetansesentrenes virksomhet. Sentre som primært bedriver forskning er ikke en del av gjennomgangen.

Hovedtema i gjennomgangen er:

- Å gi en oversikt over hvilke sentre, kompetansenettverk, og lignende, som skal omfattes av gjennomgangen.
- Å foreslå entydige felles krav/mål for kompetansesentrene som disse senere kan evalueres mot, samt kartlegge hvor mange av sentrene som oppfyller disse målene i dag.
- En vurdering av om dagens kompetansesenterstruktur er formålstjenlig sett i forhold til å utnytte og utvikle ressursene best mulig.
- En vurdering og forslag til styringsstruktur som bidrar til løpende evaluering av eksisterende virksomheter, og at man til en hver tid har de kompetansesentra tjenesten har behov for.
- Å vurdere i hvilken grad vi har de kompetansesentrene helse- og omsorgstjenestens kompetansebehov tilsier. Er det behov for nye sentre? Kan/bør noen avvikles?
- Vurdere hvordan brukerperspektivet best kan ivaretas da det har betydning for tilgjengelighet og implementering av kompetanse i tjenestene.

Det er i gjennomgangen viktig med et bredt anlagt metodisk perspektiv.

Differensiering mellom regionale og nasjonale sentre vil være et særskilt tema for denne gjennomgangen. Finansieringen av disse sentrene er også annerledes enn de nasjonale kompetansetjenestene i spesialisthelsetjenesten. Flere av sentrene mottar bevilgning fra flere departement og det er viktig at dette tas hensyn til i gjennomgangen.

Direktoratet skal også beskrive sin rolle når det gjelder styring av kompetansesentrene, tildeling av midler, organisering av arbeidet samt hvilke rolle(r) direktoratet har i denne sammenhengen.

Finansiering

Departementet forutsetter at minst en av de anbefalinger som direktoratet kommer med kan finansieres innenfor dagens ramme.

Delprosesser som er relevante

I brev av den 30. mars d.å. ble det sendt et likelydende brev til Helse- og omsorgsdepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet med forslag til mandat for et arbeid med å gjennomgå aktuelle kompetansesentre innen barnevern, psykisk helse og rus, samt vold og traumefeltet. Departementene vil i eget brev gi tilbakemelding på dette forslaget til mandat.

De sju regionale kompetansesentrene på rusområdet (KoRus) er evaluert, og det er i 2012 under etablering nasjonal kompetansetjeneste for tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige.

Helsedirektoratet har inngått en intensjonsavtale med Senter for Krisepsykologi AS (SfK) i mars i år om samarbeid for å utnytte SfK som et nasjonalt kompetansemiljø.

Disse delprosessene samt andre som vil fremkomme i oversikten over hvilke nasjonale, regionale, nettverkene og andre kompetansesammenslutninger som bør med, skal integreres i den samlede gjennomgangen. Departementet vil understreke at alle eventuelle delprosesser og initiativ må ses i sammenheng med denne "store" gjennomgangen av kompetansesentre utenfor spesialisthelsetjenesten.

Videre fremdrift

Departementet er kjent med at direktoratet har nedsatt en intern arbeidsgruppe som skal arbeide frem forslag til en konkret framdriftsplan for å ferdigstille arbeidet. Når framdriftsplan og oversikten over hvilke sentre som skal omfattes av gjennomgangen er ferdig utarbeidet, vil det være behov for et møte med departementet.

Direktoratet vurderer for øvrig behovet for dialog med departementet under gjennomgangen. Frist for det samlede oppdraget er høst 2013.

Med vennlig hilsen

Petter Øgar e.f.
ekspedisjonssjef

Anne-Cathrine Haug Jørgensen
avdelingsdirektør